

ІНФОРМАЦІЙНА ФУНКЦІЯ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ В СИСТЕМІ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ

**ПЕТРИШИНА Дар'я, здобувачка вищої освіти
спеціальність 071 Облік і оподаткування
Миколаївський національний аграрний університет**

Анотація: Динамічність ринкового середовища зумовлює потребу підприємств у якісному інформаційному забезпеченні. Бухгалтерський облік виступає основою формування інформаційних потоків, необхідних для аналізу та прогнозування результатів діяльності. Облікова інформація має специфічні характеристики, що забезпечують її цінність для управління. Використання сучасних цифрових технологій сприяє підвищенню оперативності та точності даних.

Ключові слова: цифровізація, облікові дані, інформаційна функція, прогнозування, управлінські рішення, ефективність.

Сучасне ринкове середовище характеризується підвищеною динамічністю та невизначеністю, що вимагає від підприємств швидкого реагування на зміни зовнішнього середовища та прийняття обґрунтованих управлінських рішень. У цих умовах особливої актуальності набуває якість інформаційного забезпечення управлінського процесу, основою якого виступає бухгалтерський облік як інформаційна система підприємства.

Згідно з Законом України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні», бухгалтерський облік являє собою процес виявлення, вимірювання, реєстрації, накопичення, узагальнення, зберігання та передачі інформації про діяльність підприємства зовнішнім та внутрішнім користувачам для прийняття рішень [2]. Таке визначення чітко відображає інформаційну природу бухгалтерського обліку та його ключову роль в системі управління підприємством.

Інформаційна функція бухгалтерського обліку полягає у забезпеченні управлінського персоналу релевантною, достовірною та своєчасною інформацією для прийняття ефективних управлінських рішень. Інформаційна система бухгалтерського обліку відіграє центральну роль у формуванні інформаційних потоків для розробки проєктів управлінських рішень, їх прийняття та подальшого аналізу ефективності реалізації. Сучасний підхід до розуміння бухгалтерського обліку як інформаційної системи передбачає його

розгляд не лише як механізму фіксації господарських операцій, але й як складної системи збору, обробки та представлення інформації, яка забезпечує інформаційні потреби всіх рівнів управління підприємством. У широкому розумінні методом обліку виступає моделювання реальної картини господарської діяльності підприємства, що дозволяє створити адекватне інформаційне відображення економічної реальності [3].

Облікова інформація в системі управління підприємством має складну структуру та може бути класифікована за різними ознаками. За часом виникнення виокремлюють ретроспективну, оперативну та перспективну інформацію. Ретроспективна інформація складає найбільший масив облікових даних та відображає результати господарської діяльності минулих періодів. Оперативна інформація характеризує поточний стан об'єктів управління, а перспективна містить планові та прогностичні показники. За економічним змістом облікова інформація включає дані про господарські засоби підприємства, джерела їх утворення, доходи та витрати, господарські процеси та їх результати. Таке структурування дозволяє забезпечити комплексне інформаційне покриття всіх аспектів діяльності підприємства [1].

Розвиток інформаційних технологій суттєво впливає на реалізацію інформаційної функції бухгалтерського обліку. Впровадження автоматизованих систем обліку дозволяє підвищити оперативність обробки інформації, зменшити кількість помилок та забезпечити можливість отримання аналітичних даних у режимі реального часу [4].

Таким чином, інформаційна функція бухгалтерського обліку є основою ефективного управління сучасним підприємством. Облікова інформація забезпечує інформаційні потреби різних груп користувачів і служить базою для прийняття обґрунтованих управлінських рішень на всіх рівнях управління. Ефективність реалізації інформаційної функції залежить від якості облікової інформації, її релевантності, достовірності та своєчасності. Важливим є забезпечення відповідності облікової інформації специфічним потребам різних груп користувачів. Перспективи подальшого розвитку пов'язані з формуванням

комплексних інформаційно-аналітичних систем, що поєднують фінансову та нефінансову інформацію, забезпечують можливості прогностичного аналізу та підтримки прийняття рішень в умовах невизначеності.

Література:

1. Бухгалтерський облік в управлінні підприємством: навчальний посібник О.А. Лаговська, С.Ф. Легенчук, В.І. Кузь, С.В. Кучер. Житомир: Житомирський державний технологічний університет, 2017. 416 с (дата звернення: 19.09.2025).
2. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні: Закон України № 996-XIV від 16.07.1999 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14#Text> (дата звернення: 18.09.2025).
3. Омецінська І. Я. Бухгалтерський облік як інформаційна система для управління підприємством [Електронний ресурс] / І. Я. Омецінська // 84 Глобальні та національні проблеми економіки. – 2015. – Вип. 8. – Режим доступу: <http://dspace.tneu.edu.ua/handle/316497/13881> (дата звернення: 15.09.2025).
4. Обліково-аналітичне та правове забезпечення інституційних секторів економіки України в умовах євроінтеграції та інноваційного розвитку: збірник наукових праць всеукр. наук.-практ. конф. Тернопіль: Крок, 2017. 220 с (дата звернення: 16.09.2025).

Abstract: *The dynamic nature of the market environment necessitates high-quality information support for enterprises. Accounting serves as the basis for the formation of information flows necessary for analyzing and forecasting performance results. Accounting information has specific characteristics that ensure its value for management. The use of modern digital technologies contributes to improving the efficiency and accuracy of data.*

Keywords: *digitalization, accounting data, information function, forecasting, management decisions, efficiency.*

***Науковий керівник – ДУБІНІНА Марина,
доктор економічних наук, професор,
завідувач кафедри обліку і оподаткування,
Миколаївський національний аграрний університет***